

Avustus iäkkäiden ihmisten liikkumisen ja kulttuuritoiminnan edistämiseksi

Liikunta- ja kulttuuripalveluiden
yhteinen avustusinfo
14.1.2025

Lari Vilkman, liikunta
Sarianna Hanski, kulttuuri

Helsinki

Ohjelma

Valtionperintöraha-avustuskokonaisuuden esittely vuodelle 2025–2026

Sarianna Hanski ja Lari Vilkman

- Avustus iäkkäiden ihmisten liikkumisen edistämiseksi
- Kulttuurin avustukset iäkkäiden ihmisten kulttuuritoiminnan edistämiseksi

YHTEISET

- painopisteet ja kriteerit
- hakuohjeet
- lomakkeet
- kaksivuotisten väliarviointiraportti

Ikääntyneet strategioiden keskiössä

- Ikääntyneiden hyvinvoinnin vahvistaminen on linjattu Helsingin hyvinvointisuunnitelmassa (2022–2025) sekä kaupunkistrategiassa (2021–2025).
 - Helsingin kaupungin tavoitteena on tukea mahdollisimman **toimintakykyistä ikääntymistä**. Kaupunki on käynnistänyt lukuisia toimenpiteitä, joilla varaudutaan väestön ikääntymiseen ja vahvistetaan ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä.
- **Avustus iäkkäiden ihmisten liikkumisen ja kulttuuritoiminnan edistämiseksi on yksi näistä strategisista toimenpiteistä.**

Avustukset jakaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

- **Liikuntapalvelut:** 700 000 €
- Iäkkäiden ihmisten liikkumisen edistäminen
- **Kulttuuripalvelut:** 1 300 000 €
- Iäkkäiden ihmisten kulttuuritoiminnan edistäminen
- Avustus rahoitetaan Helsingin kaupungin käyttöön tulevalla perintörahalla.
- Kaupunginhallituksen linjauksen mukaan avustukset kohdennetaan helsinkiläisten iäkkäiden ihmisten **hyvinvointia ja toimintakykyä** tukevaan toimintaan.

Avustuskokonaisuuden vaikuttavuutta arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti

Rahoituskokonaisuuden vaikuttavuutta arvioidaan hankekausittain. Arviointi perustuu hankeraportteihin ja tarvittaessa niitä täydentäviin tietolähteisiin.

Arvioinnin tavoitteena on vastata kysymyksiin:

- Minkälaisia vaikutuksia avustuskokonaisuudessa on saatu aikaan?
- Miten avustuskokonaisuuden vaikuttavuutta voidaan kehittää?

Hankekauden 2023-2024 arvioinnin aineistot:

52

hankkeen loppuraportit

29 kulttuurin hanketta

23 liikunnan hanketta

9

hankekumppanin haastattelut

4 Helsingin kaupungin toimijaa

5 kolmannen sektorin toimijaa

1. Ikäihmiset kokevat hankkeet merkityksellisiksi ja voimaannuttaviksi

- Osallistuminen tuotti iloa ja merkityksellisiä uusia kokemuksia
- Rohkeus liikkua, tehdä ja osallistua kasvoi
- Toiminnan muodot ja sisällöt koettiin ikäihmisille hyvin sopivina ja kohdennettuina

2. Hankkeet täyttävät tarpeita, joista mikään muu taho ei pysyvästi vastaa

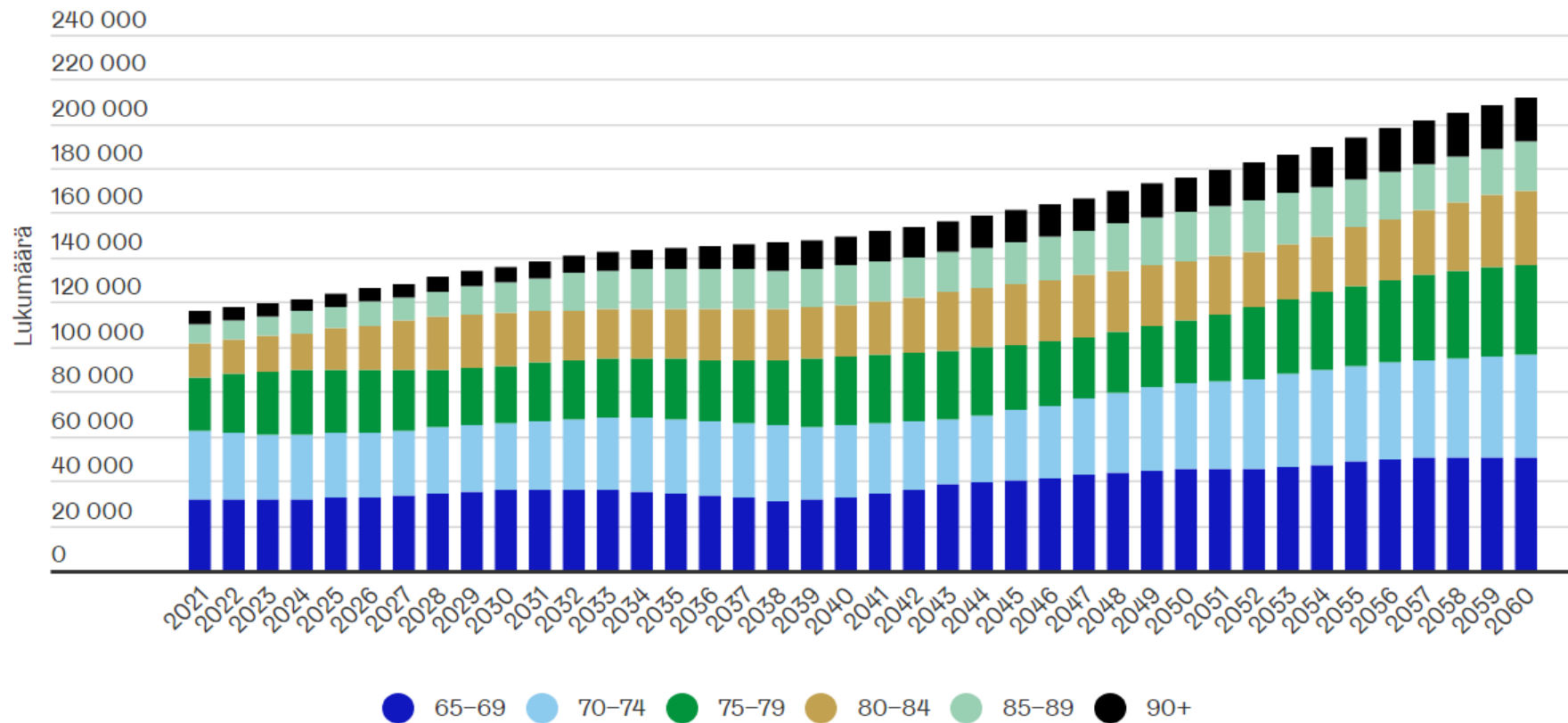
- Ikäihmisille suunnatut, matalan kynnyksen taide- ja kulttuurihankkeet ovat tärkeä osa ikäihmisten palveluiden ekosysteemiä
- Vähiten osallistuvien ikäihmisten luo etsiytymiseen panostaminen erityisen merkittävää

3. Toimintamallit kehittyvät ja juurtuvat hankerahoitusten pidentyessä

- Viidesosa hankkeista aikoi jatkaa toimintaa hankerahoituksen päättyessä
- Toimintamallien juurtuminen näkyi erityisesti useamman rahoituskauden toimineissa hankkeissa
- Lopuissa jatkon rahoitus oli vielä epäselvä tai toiminnasta aiottiin säilyttää lähinnä osia tai oppeja

HELSINKILÄISET IKÄÄNTYNEET

Ikääntyneiden lukumäärä Helsingissä 31.12.2021 ja ennuste 31.12.2022–31.12.2060 asti. Ennuste on laadittu vuonna 2022

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Aineistolähde: Tilastokeskus.

Ikääntyneen väestön rakenne sekä asuminen ja asumisen palvelut Helsingissä

- Helsingiläisistä noin 117 000 eli **lähes joka viides** on yli 64-vuotias.
- Ikääntyneiden lukumäärän arvioidaan **kaksinkertaistuvan** vuoteen 2060 mennessä. Suhteellisesti eniten lisääntyy vanhimpiin ikäryhmiin kuuluvien lukumäärä.
- **Tulevaisuudessa** yhä useampi helsingiläinen ikääntynyt on **ulkomaalaistaustainen**.
- Helsingin ikääntyneistä **98 prosenttia** asuu **kotonaan**.
- Alle 75-vuotiaista **säännöllistä apua** itsenäisen asumisen tueksi saa vain **pari prosenttia**.
- **Ympäri vuorokautisen hoivan** piirissä on **neljä prosenttia** ikääntyneistä.

<https://kaupunkitieto.hel.fi/fi/ikaantyneet/ikaantynyt-vaesto/ikaantyneen-vaeston-rakenne>

<https://kaupunkitieto.hel.fi/fi/ikaantyneet/ikaantyneiden-asuminen/kotona-asuminen-ja-asumisen-palvelut>

Ikääntyneiden elintavat ja terveys

- läkkäiden helsinkiläisten terveyskäyttäytyminen on kaikkia suomalaisia ikäihmisiä parempaa painoindeksin ja ravitsemussuositusten noudattamisen osalta.
- Liikuntasuositukset täyttyvät yhtä suurella osalla pääkaupungin ja koko maan asukkaista, mutta **vain** noin **viidesosa** kaikista suomalaisista 75 vuotta täyttäneistä **liikkuu** terveysliikuntasuosituksen mukaan **tarpeeksi**.
- 85 vuotta täyttäneistä joka seitsemäs tai kahdeksas kokee muistinsa huonoksi, tai kokee sanomalehtitekstin lukemisen tai keskustelun kuulemisen vaikeaksi.

<https://kaupunkitieto.hel.fi/ikaantyneet/ikaantyneiden-terveys/ikaantyneiden-elintavat>

TAVOITTEENA ON, ETTÄ

kaikilla ikääntyneillä on mahdollisuus liikkua ja lähteä liikkeelle sekä osallistua ja kokea taidetta ja kulttuuria elämäntilanteesta, kuten iästä, fyysisestä kunnosta, taloudellisesta tilanteesta, asuinpaikasta riippumatta.

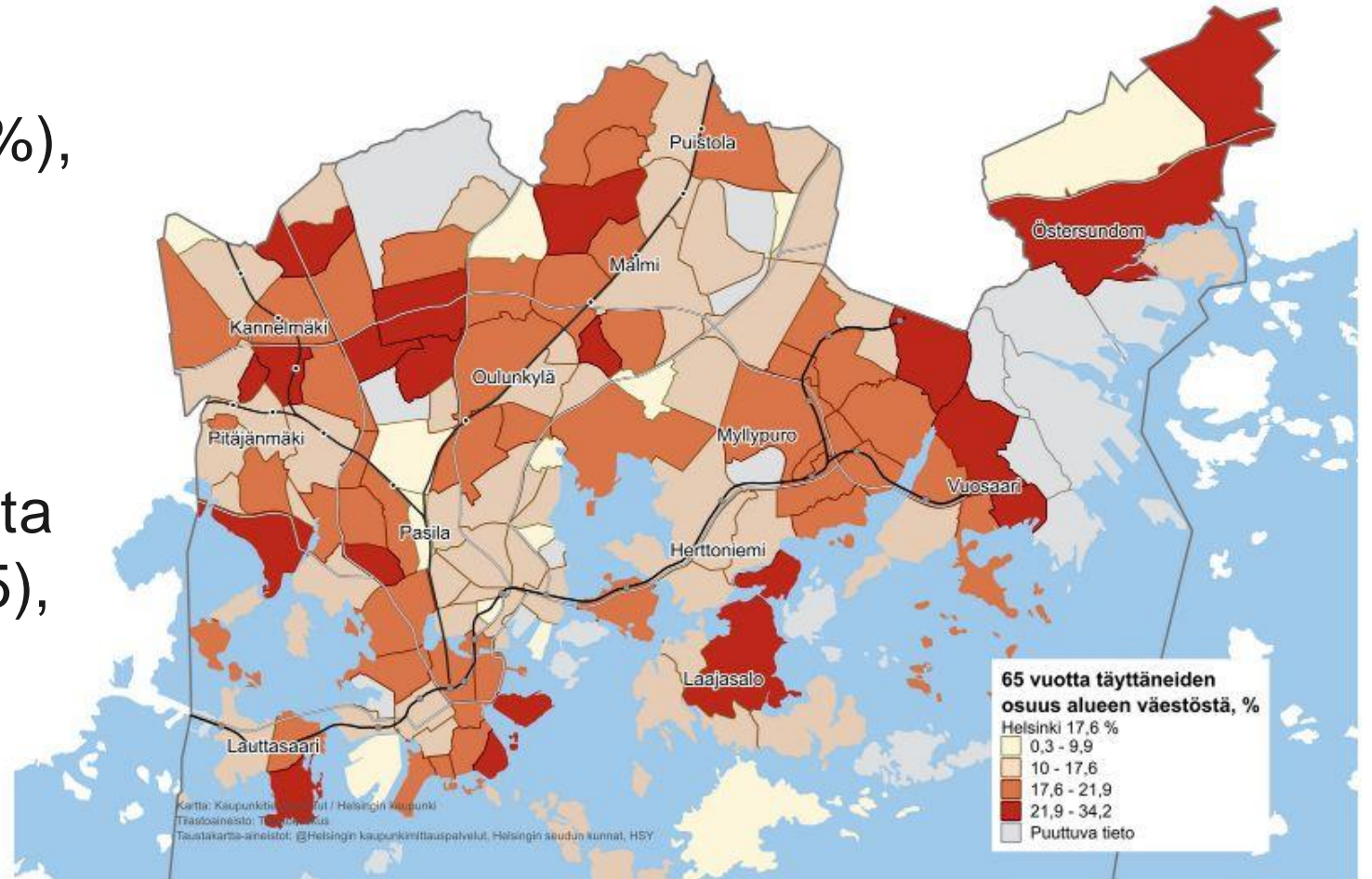
Osallistumisen esteet ratkaistava

- **Kulkeminen**
- **Kustannukset**
- **Kaveri**
- **Kannustus**
- **(kahvit)**

Ikääntyneet alueittain

65 vuotta täyttäneiden osuus alueen väestöstä osa-alueittain vuodenvaihteessa 2023/2024

- Suhteellisesti eniten 65 vuotta täyttäneitä on Maunulan (22,6 %), Länsi-Pakilan (22,5 %) ja Munkkiniemen peruspiireissä (21,8 %).
- Lukumääräisesti eniten 65 vuotta täyttäneitä oli Vuosaaren (7 765), Mellunkylän (7 548) ja Kampinmalmin (6 617) peruspiireissä.

LIIKUNTA

Ikääntyneiden liikunta Helsingissä

Helsinki

Liikkumisen ja liikunnan lisäämiselle on suuri potentiaali ja tarve.

Erityisesti liikkumisen lisäämisestä hyötyvät, ~60-70 %

Toimintakyvyllisiä haasteita kohtaavat

- 500 m matkan kävelemisessä suuria vaikeuksia kokevat ~ 14 %
- Ei juuri lainkaan fyysistä räsitusta vapaa-ajalla - 25 %
- 3-4 liikkumiseen kytkeytyvää diagnoosia/oiretta ~ 30 %

Osittain liikkumisen suosituksen täyttävät

- Kestävyysliikuntaa, mutta ei riittävästi lihasvoimaharjoittelua - 15%
- Lihasvoimaharjoittelua, mutta ei riittävästi kestävyysliikuntaa - 20-25 %

Riittävästi liikkuvat, ~25 %

Kestävyysliikuntaa ja lihasvoimaharjoittelua riittävästi

- Omaehtoinen liikunta ja ulkoilu ylivoimaisesti suosituimpia tapoja liikkua
- Ikäihmisiä liikuttavat kunta (1/3), yritykset (25 %) ja liikunta- ja urheiluseurat 10-15 %)

~30 000 hlö

~70 000- 80 000 hlö

Hoivan piirissä olevat, ~10 %

Ympäri-
vuorokautinen
hoiva tai
säännöllinen
kotihoito

~11 000 hlö

Helsinki

Ikäihmisten liikkuminen Helsingin hyvinvointi- suunnitelmassa 2022-2025

Helsinki

Painopiste 3: Liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Toteuttajat ja vastuutahot
Lapset ja nuoret		
16. Alle kouluikäiset lapset omaksuvat liikunnalliset taidot ja tottumukset ja liikkuvat suosittujen mukaisesti	31. Liikkumista edistetään osana jokaista varhaiskasvatuspäivää tavoitteellisesti ja kansallisia tiedolla johtamisen menetelmiä hyödyntäen.	Kasko, Kuva Koordinointi Kuva
	32. Liikkumisen puheeksiotto sisällytetään lapsiperheitä laajasti tavoitaviin varhaiskasvatuksen, neuvolan sekä lastensuojelun ja perhesosiaalityön asiakaskohtaamisiin, palvelutarpeen arviointeihin ja asiakassuunnitelmiin. Lisätään lapsiperheiden tietoisuutta liikunta- ja liikkumismahdollisuuksista.	Kasko, Kuva, Sote Koordinointi Kuva
17. Vähiten liikkuvien yläkoululaisten osuus laskee ja koululaisten fyysisen toimintakyvyn haasteet vähenevät	33. Liikkumista edistetään osana jokaista koulupäivää tavoitteellisesti ja kansallisia tiedolla johtamisen menetelmiä hyödyntäen.	Kasko, Kuva Koordinointi Kuva
	34. Fyysisen toimintakyvyn mittausten (Move!) vaikuttavuutta parannetaan koulu yhteisön, kouluterveydenhuollon ja liikuntatoimijoiden yhteisprojektina. Laajennetaan KouluPT-toiminta kaikkiin Helsingin yläkouluihin.	Kasko, Sote, Kuva Koordinointi Kuva
18. Vähiten liikkuvien toisen asteen opiskelijoiden osuus laskee	35. Liikkumista edistetään osana opiskelijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointityötä ja jokaista opiskelupäivää tavoitteellisesti sekä kansallisia tiedolla johtamisen menetelmiä hyödyntäen. Liikkumismahdollisuuksia parannetaan Liikuntacoach-toiminnalla, Ammattiosaajan työkykypassilla ja liikkumiskampanjalla. Liikkumisen puheeksiotto, neuvonta ja ohjaus huomioidaan opiskeluterveydenhuollon terveystarkastuksissa.	Kasko, Sote, Kuva Koordinointi Kuva
Työikäiset		
19. Kaupungin työntekijöiden työkyky ja hyvinvointi paranee liikkumista lisäämällä	36. Laaditaan kaupunkiyhteinen henkilöstöliikunnan edistämisen suunnitelma sisältäen tavoitteet liikkumisolosuhteiden, liikkumisetujen, viestinnän, henkilöstöliikunnan ja kohdennettujen palveluiden osalta.	Kuva, Kanslia Koordinointi Kuva
20. Liikkumista hyödynnetään työikäisten sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi, sairauksien ennaltaehkäisyssä ja hoidossa sekä osana psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista kuntoutumista	37. Kehitetään liikkumisen puheeksioton ja palveluohjauksen työkaluja osana Soten ydinprosesseja terveysasemilla ja sisätautien poliklinikalla, psykiatria- ja päihdepalveluissa sekä työikäisten sosiaalihuollon palveluissa.	Sote, Kuva, Kasko Kanslia Koordinointi Kuva
	38. Parannetaan terveytensä kannalta vähän liikkuvien työikäisten liikkumismahdollisuuksia liikuntaneuvonnalla, digitaalisilla ratkaisulla sekä kehittämällä matalan kynnyksen liikuntatarjontaa ja liikkumista ja kulttuurin harrastamista tukevaa LiiKu-tuki-toimintamallia.	Sote, Kuva, Kasko, Kanslia Koordinointi Kuva
Ikääntyneet		
21. Ikääntyneiden toimintakyky vahvistuu liikkumissopimuksen ja liikkumisen puheeksioton tavoitettavuutta ja laatua kehittämällä	39. Liikkumissopimus on käytössä 70 %:lla sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluiden asiakkaista vuonna 2025 ja kirjattuna Apotissa, josta sitä hyödynnetään koko hoitoketjussa. Liikkumissopimusten laatua kehitetään arvioimalla liikkumissopimusten sisältöä hoitosuunnitelmien päivittämisen yhteydessä ja kouluttamalla liikkumissopimusvastaavia ja hoitohenkilökuntaa. Pilotoidaan liikkumissopimusta ikäihmisten liikuntaneuvonnassa.	Sote, Kuva Koordinointi Kuva
22. Vähintään kerran viikossa liikuntaa harrastavien sekä liikkumissuosittukset täyttävien ikääntyneiden osuus kasvaa	40. Lisätään ikääntyneiden ohjatun liikunnan mahdollisuuksia liikuntapalveluiden, työväenopiston, palvelukeskusten ja Urheiluhallit Oy:n yhteistyöllä. Kehitetään palvelutarjontaa etäpalvelut sekä vapaaehtois- ja vertaistoiminta huomioiden sekä osallistamalla kolmannen ja yksityisen sektorin toimijat yhteistyöhön erityisesti alueilla, joilla liikkumisen lisäämiselle on suurin tarve.	Kuva, Kasko, Sote, Urheiluhallit Oy Koordinointi Kuva

Ikäihmisen liikkumista voivat estää tai vaikeuttaa:

1. Liikkumiskyvyn ongelmat, muistiongelmät, masennus, heikko näkö ja jalkojen voimattomuus
2. Huonoksi koettu terveys, alhainen koulutus ja sosioekonominen asema
3. Pitkät etäisyydet liikuntapaikoille, heikko valaistus kävelyreiteillä, levähdyspaikkojen puute, liikennevalojen lyhyet aikarajoitukset, huonot sääolosuhteet
4. Ulkoiluseuran ja avustajan puute
5. Liikuntatoimintaan osallistumisen kustannukset

Ikäihmisten liikkumismotivaatiota lisäävät:

1. Liikunnallinen elämäntapa nuoruudessa kannustaa liikkumiseen vanhuudessa.
2. Myönteiset liikuntakokemukset vahvistavat iäkkään mielikuvaa itsestään liikkujana.
3. Kokemus liikunnasta ja onnistumisen elämykset houkuttelevat yleensä jatkamaan.

KULTTUURI

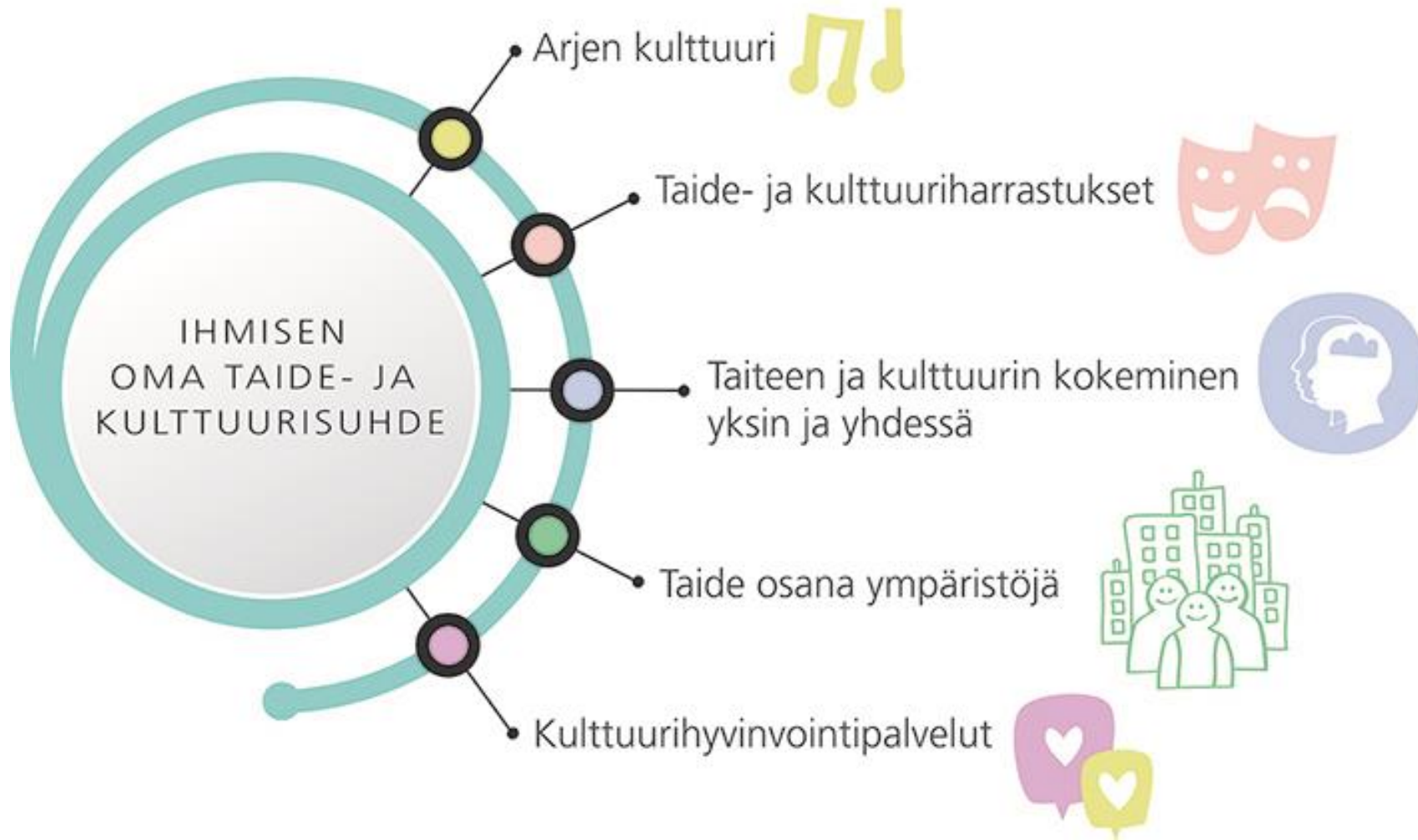
Näkökohtia ikääntyneiden taide- ja kulttuuritoimintaan

Helsinki

Kulttuurin kokonaisuus

- Tavoitteena on kiinnittää huomiota erityisesti kotona asuvien iäkkäiden ihmisten mahdollisuuteen elää laadukasta ja kokemusrikasta elämää, jossa he ovat **aktiivisia toimijoita**. Ennaltaehkäisevillä ja hyvinvointia lisäävillä toimenpiteillä vastataan väestön ikääntymisen tuomiin haasteisiin.
- harkinnanvarainen erillisavustus, joka **kohdennetaan helsinkiläisten iäkkäiden** ihmisten hyvinvointia ja toimintakykyä tukevaan **kulttuuritoimintaan**
- Kaksivuotisille hankkeille on korvamerkitty reilut 900.000 €, joten hankevuodelle 2025-2026 on jaossa reilut 300.000 €, mikäli kaikki ehdollisesti myönnettyt hankkeet saavat jatkorahoituksen.

Kulttuurihyvinvointi tarkoittaa ihmisen yksilöllistä tai yhteisöllisesti jaettua kokemusta siitä, että taide ja kulttuuri lisäävät hyvinvointia. Kulttuurin hyvinvointia tukevat vaikutukset ulottuvat läpi koko ihmisen elämänkaaren ja ilmenevät jokaisen henkilökohtaisessa taide- ja kulttuurisuhteessa.

Kulttuurihyvinvoinnin perustana on ihmisen oma taide- ja kulttuurisuhte. Kuva artikkelista: Moninäkökulmainen kulttuurihyvinvointi (Lilja-Viherlampi & Rosenlöf, 2019) Taikusydän

Ikääntyneiden kulttuurioikeudet

Meidän jokaisen perusoikeuksiin kuuluu:

- oikeus osallistua taiteisiin ja kulttuuriin
- kehittää itseään ja yhteisöään niiden avulla sekä
- mahdollisuus ilmaista itseään vapaasti.

Nämä oikeudet on määritelty YK:n ihmisoikeuksien julistuksessa sekä Suomen perustuslaissa.

Kulttuuristen oikeuksien toteutumiseksi on kulttuurin ja taiteen oltava saatavissa, saavutettavissa ja esteetöntä. Yhtä tärkeää on, että ikääntyneet omat kulttuuriset tarpeet ja toiveet tulevat kuulluksi ja kulttuuri- ja taidetarjonnalla voidaan vastata näihin. Oikeus kulttuuriin ja taiteeseen tarkoittaa oikeutta valita millaista taidetta ja kulttuuria haluaa nauttia, kokea ja tehdä, vai haluaako ollenkaan.

Kulttuurinen vanhustyö sekä ikäystävällinen taide ja kulttuuri

- **Kulttuurinen vanhustyö** on taiteen, taidetoiminnan, luovuuden ja kulttuurin tuomista eri tavoin osaksi vanhustyötä ja sen kehittämistä. Kulttuurisella vanhustyöllä tarkoitetaan kulttuuria ja luovuutta arvostavaa näkökulmaa, arvoja ja asennetta, jotka vaikuttavat suunnittelun, johtamisen, erilaisten käytänteiden sekä konkreettisen arjen toiminnan taustalla. Huhtinen-Hilden, L. & Puustelli-Pitkänen, A. & Strandman, P. & Ala-Nikkola, E. 2017
- **Ikäystävällisellä taiteella ja kulttuurilla** tarkoitetaan ikääntyneet huomioivaa tai ikääntyneille kohdennettua kulttuuri- ja taidetoimintaa sekä –palveluja. Toiminta ja palvelut ovat saavutettavia ja esteettömiä, ja niitä viedään aktiivisesti myös heille, jotka eivät pääse perinteisten palveluiden äärelle. Ikäystävällinen taide ja kulttuuri tarjoaa mahdollisuuksia itse tekemiseen, osallistumiseen ja kokemiseen, eikä syrji mitään ikäryhmää. www.ailverkosto.fi

Minkälainen luovuus, kulttuuritoiminta ja taide ovat tärkeitä ikääntyneelle?

- Koettu hyvinvointi vahvistuu, kun jokainen saa toteuttaa itselleen mieluisia asioita.
- Jokaisella ihmisellä on oma suhde kulttuuriin. Erilaiset asiat ovat eri ihmisille tärkeitä.
- musiikin kuuntelu, käsitöiden tekeminen tai kirjojen lukeminen
- elokuvien katselu, rakentelu, puutöiden tekeminen
- konserteissa, keikoilla, museoissa tai teatterissa käyminen
- piirtäminen, tanssiminen, kirjoittaminen, (luonnon) valokuvaaminen kännykällä
- urheilutapahtumiin osallistuminen, ristikoiden tekeminen tai pakohuoneissa käyminen

→ Kulttuurin harrastaminen on kaikkea tätä ja muuta merkityksellistä tekemistä arjessa

(Huhtinen-Hilden 2023, Huhtinen-Hildén ym. 2020, Lilja-Viherlampi & Rosenlöf, 2019)

Mitä tapahtuu kun tekee, osallistuu ja kokee itselleen tärkeää kulttuuri- ja taidetoimintaa? Tai kun käyttää luovuuttaan?

- aistit aktivoituvat
- käyttää mielikuvitusta
 - kokee tunteita
- havaitsee, ajattelee ja muistaa
- on vuorovaikutuksessa muiden kanssa
 - liikkuu ja käyttää kehoa

**Vaikutukset
ovat
yksilöllisiä**

Tekemällä, osallistumalla ja kokemalla voi esimerkiksi:

- vähentää yksinäisyyden tunnetta
 - parantaa mielialaa
- ehkäistä ja vähentää negatiivisia tunteita, kuten ahdistuneisuutta, masentuneisuutta ja surullisuutta
- auttaa luomaan uusia ystävyys- ja sosiaalisia kontakteja
 - mahdollistaa omien vahvuuksien, kykyjen ja kiinnostuksen kohteiden tutkimisen ja tunnistamisen
 - lisätä itseluottamusta ja rohkeutta
- edistää mukautumis-, sopeutumis- ja sietokykyä eli resilienssiä
 - vähentää tarvetta lääkitykselle
 - parantaa tasapainoa ja kävelyn sujuvuutta
 - antaa syyn lähteä liikkeelle, liikkumaan ja osallistumaan
- auttaa sitoutumaan hoitoon ja kuntoutukseen

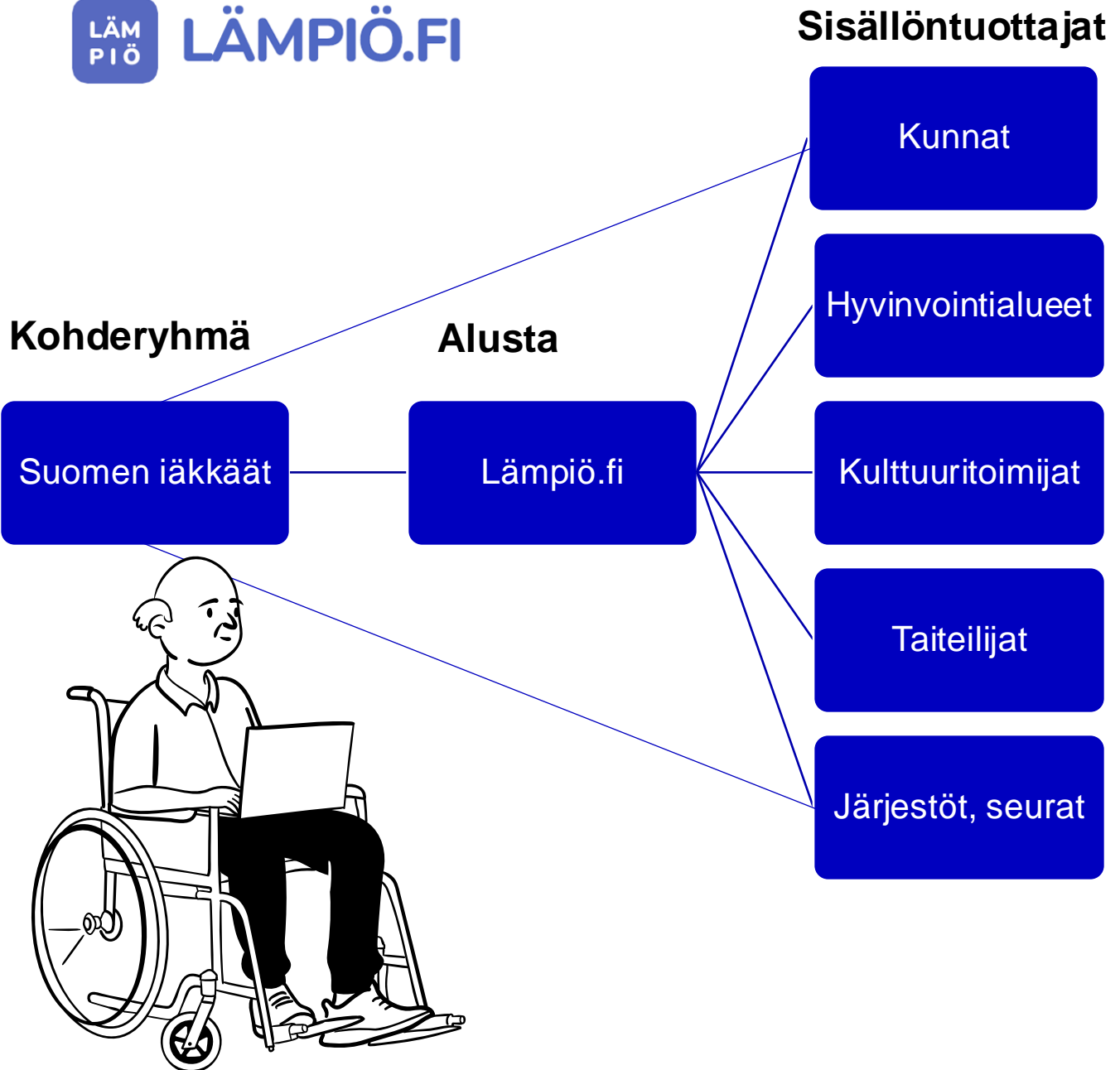
Mikä Lämpö?

Valtakunnallinen digipalvelu Lämpö on viiden kaupungin, kahden suomalaisen IT-yrityksen sekä ikäihmisten yhdessä kehittämä digitaalinen alusta, jossa iäkkäät voivat olla vuorovaikutuksessa toistensa kanssa.

Lämpö kehitettiin palvelemaan erityisesti kotona asuvia iäkkäitä, jotka eivät fyysisesti pääse kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden pariin.

Helsinki

Avustushaun painopisteet ja kriteerit

Avustushaku

- Avustusmäärärahojen haku on **auki 13.1.-7.2.2025 klo 16.00**
- Kulttuuri- ja kirjastojaosto sekä liikuntajaosto päättävät rahoitettavista hankkeista huhtikuun aikana.
- Vuonna 2025 on mahdollisuus hakea avustusta yhdelle hankekaudelle (2025-2026).

Avustushaun painopisteet

Liikunta- sekä kirjasto- ja kulttuurijaosto ovat päättäneet kokouksissaan 3.12. avustusten hakemisesta ja kriteereistä.

Avustettavien hankkeiden tulee edistää yhtä tai useampaa seuraavista yhteisistä tavoitteista:

1. Kulttuuri- ja liikuntatoimintaa edistävien digitaalisten tai etänä toteutettavien toimintojen kehittäminen
2. Lähipalveluiden/alueellisten kulttuuri- ja liikkumismahdollisuuksien kehittäminen
3. Vapaaehtoistoiminnan ja vertaistuen kehittäminen

Kulttuurihankkeet voivat edistää myös tavoitetta:

4. Taide- ja kulttuuritoimijoiden osaamisen kehittäminen ja uusien työtapojen / rakenteiden luominen

Avustushaun kriteerit

- Hakukriteereissä painotetaan toimintaa, jolla vahvistetaan iäkkään ihmisen **osallisuutta ja aktiivista toimijuutta**. Osallisuuden kokeminen vahvistaa yhteisöllisyyttä, parantaa elämänlaatua ja tukee aktiivista ikääntymistä.
- Toiminnan tulee olla saavutettavaa ja kaikille avointa.
- Hankkeilla tulee olla omarahoitusosuus
- Hakijoita kannustetaan ottamaan suunnitelmissaan huomioon ikääntyneiden **moninaisuus**. Hankkeita arvioitaessa kiinnitetään huomioita **alueellisuuteen** ja hankkeita pyritään kohdentamaan Helsingin eri kaupunginosiin.
- Arvioinnissa painotetaan kumppanuuksia.
- Lisäksi avustusten myöntämisessä noudatetaan:
 - Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan yhteisiä avustusperiaatteita
 - Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeita

Kuka voi hakea?

- **Kulttuuri:** Avustusta voivat hakea oikeustoimikelpoiset rekisteröidyt ***taide- ja kulttuurialalla toimivat yhteisöt***. Hakijayhteisön muoto voi olla yhdistys, osakeyhtiö, säätiö tai työryhmä.
- **Liikunta:** Avustusta voivat hakea oikeustoimikelpoiset rekisteröidyt ***järjestöt, yhdistykset ja säätiöt***.
- Hankkeessa voi kuitenkin olla **vain yksi päähakija**, jolle avustus myönnetään. Avustuksen käytöstä ja käytön raportoinnista vastaa hakijayhteisö.

Monivuotiset hankkeet

Vuonna 2024 osa hankkeista on hakenut ja saanut ehdollisen päätöksen kaksivuotisesta rahoituksesta.

Haku tulee uudistaa hakujärjestelmässä aiemmin mainittuna hakuaikana. Osana hakua täytetään väliraportti, jonka perusteella päätös toisen hankevuoden rahoituksesta vahvistetaan.

Avustuksen käyttöaika on:

- a) yksivuotiset hankkeet 1.6.2025–31.5.2026
- b) kaksivuotiset hankkeet 1.6.2024–31.5.2026

Avustuksesta tulee täyttää käyttöselvitys 31.8.2026 mennessä.

Mihin avustusta voi hakea?

- Avustusta haetaan erilliselle kehittämishankkeelle ja sen kuluihin, jotka **eivät ole toimijan suoranaisia perustoiminnan kuluja**. Hankkeelle tulee laatia **toimintasuunnitelma, aikataulu ja hankebudjetti**.
- Hakijana voi olla kaupungin toiminta-avustuksen piirissä oleva yhteisö tai järjestö.
- Hakijan tulee perustella, mihin **avustuksen tavoitteisiin hanke vastaa**.

Mistä löydetään kumppaneita ja ketkä voivat olla kumppaneita?

- Avustuskriteereissä kannustetaan hakijoita luomaan **uudenlaisia**, sektorit ja toimialat ylittäviä **yhteistyön** muotoja.
- **Seniори-infon kanssa on sovittu, että se on automaattisesti kaikkien valtionperintöraha-hankkeiden kumppani. Hakijoiden edellytetään hankkivan myös muita kumppaneita osallistujien tavoittamiseksi.**
- Yhteistyökumppaneina voivat toimia esimerkiksi **yritykset, yhteisöt, tutkimus- ja oppilaitokset sekä kaupungin omat organisaatiot.**
- Mihin halutaan vaikuttaa?
- Minkälaista kohderyhmää halutaan tavoittaa?
- Minkä alueen ikääntyneitä halutaan tavoittaa?

Ketkä tavoittavat kohderyhmään kuuluvia ikääntyneitä?

Esimerkiksi:

- Eläkeläisjärjestöt
- Asukasyhdistykset
- Asukas- ja yhteisötalot
- Palvelukeskukset
- Lounasravintolat
- Työpaikkojen eläkeyhdistykset
- Kauppakeskukset

Hakuohjeet ja - lomakkeet

Hakuohjeet ja -lomakkeet, yksivuotinen

- Hakuilmoitus, ohjeet hakemuksen laatimiseen ja yhteystiedot:
 - kulttuuri: [Erillishaku: Kulttuurin avustukset iäkkäiden ihmisten kulttuuritoiminnan edistämiseksi | Helsingin kaupunki](#)
 - liikunta: [Avustus iäkkäiden ihmisten liikkumisen edistämiseksi | Helsingin kaupunki](#)
- Avustusta haetaan sähköisellä hakulomakkeella
 - Lomake löytyy ”Kulttuuri ja vapaa-aika” –kategoriasta
 - Tutustu ohjeisiin ja hakukriteereihin ennen hakemuksen täyttämistä
 - Liitä hakemukseen tarvittavat liitteet
- Lomake on täytettävissä 13.1.-7.2.2025

Hakuohjeet ja –lomakkeet, kaksivuotinen

Avustusta haetaan sähköisellä hakulomakkeella

- Lomake löytyy ”Kulttuuri ja vapaa-aika” –kategoriasta
- Valitaan: haetaan ”2024 myönnetyn kaksivuotisen avustuksen 2. osaa”
 - Valintana ”**jatkohakemus**” avaa väliraporttilomakkeen
- Lomakkeelle täydennetään tarkennettu budjetti, joka vastaa vuoden 2024 ennakkopäätöksen ehdollista myöntösummaa → vastaa alkukartoitusta
- Hakemukseen liitetään kustannuspaikkaraportti ajalta 1.6.-31.12.2024

- Lomake on täytettävissä 13.1.-7.2.2025

Avustushakemuksen laatiminen sähköisessä avustusasioinnissa

- Sähköinen hakulomake on avoinna **7.2.2025 klo 16.00** saakka.
- Palvelun käyttöohjeet löytyvät täältä: [Palvelun käyttöohjeet | Avustusasiointi \(hel.fi\)](#)
 - Avustuksen hakijalla tulee olla valtuutus asiointiin kunnossa ennen avustusasiointiin kirjautumista - yksityishenkilö ei voi hakea avustusta yhteisön nimissä ilman valtuutusta
- Ongelmia sähköisessä asiointinnissa? Helsingin kaupungin sähköisen asiointin käytön tuki, avoinna ma-pe klo 8-18, puh. **09 310 88800**.
- Lisätietoa: [Sähköisen asiointin tuki](#)

Avustushakemuksen mukaan liitettävät pakolliset liitteet

Hakija toimittaa hakijaorganisaatiota ao. koskevat liitteet. Mikäli liitteet on toimitettu jo aiemmin jonkin muun avustushaun yhteydessä, samoja liitteitä ei tarvitse toimittaa uudelleen.

- Yhteisön säännöt
- Pankin ilmoitus tilinomistajasta tai tiliotekopio (hakijalla tulee olla oma suomalainen pankkitili, jolle avustus maksetaan)
- Ote yhdistys- /säätioirekisteristä (vain liikunta)

- Vuoden 2023 tilinpäätös ja toimintakertomus
- Vuoden 2025 toimintasuunnitelma ja budjetti

- Väliraportointiin liittyvä kustannuspaikkaraportti (kaksivuotiset)

Kysymyksiä & keskustelua

Kiitokset tilaisuuteen osallistuneille!

Lisätietoa avustuksista ja hakuohjeita löytyy toimialojen verkkosivuilta. Sivuille päivittyvät hakuohjeita sekä linkkejä ikäihmisten liikkumiseen ja kulttuuritoimintaan liittyviin selvityksiin.

Kannattaa tutustua taustamateriaaleihin hankkeen toimintoja ja yhteistyökumppanuuksia suunniteltaessa.

Lisätiedot:

Kulttuuri: Sarianna Hanski, sarianna.hanski@hel.fi,
puh. (09) 310 32204

Liikunta: Lari Vilkmán, lari.vilkman@hel.fi,
puh. (09) 310 37159

Infotilaisuuden 14.1. kysymykset ja vastaukset 1/5

Voiko hakea uutta hanketta vaikka on jo hanke, jolla optio toiselle vuodelle?

- *Kyllä voi*

Oliko liikunnan puolella näitä 2.v ehdollisen rahoituksen saaneita, eli onko rahoitusta jaossa koko summa?

- *Kyllä on. Avustusta on jaettavissa vuoden 2025 haussa 468 500 euroa.*

Jos on saanut 2-vuotisen avustuksen, tehdäänkö vain raportointi vai sekä raportti että hakemus?

- *Kaksivuotiset hankkeet täyttävät hakulomakkeen, jossa kysytään onko kyseessä kaksivuotinen hanke. Kun valitaan tämä vaihtoehto ohjaa hakulomake vastaaman väliraportoinnin kysymyksiin. Näin ollen raportointi tapahtuu hakulomakkeen kautta.*

Avautuuhan käyttöselvitys 2026 jo toukokuun puolella, sillä työsuhteet päättyvät 31.5.2026.

- *Vuonna 2024 käyttöselvityslomake avautui kesäkuussa. Tämä toive on kuultu ja pyrimme avaamaan lomakkeen jatkossa aiempaa varhaisemmassa vaiheessa.*

Infotilaisuuden 14.1. kysymykset ja vastaukset 2/5

Voisitko antaa muutaman esimerkin hankkeista? Kehityshanke on aika laaja termi.

- [Täältä](#) löytyy hankekuvauksista esimerkkejä liikunnan hankkeista ja kulttuurin hankkeisiin voi vastaavasti tutustua [täältä](#).

Mitä ovat kumppanit? Kumppanuus?

- *Yhteistyökumppaneina voivat toimia esimerkiksi yritykset, yhteisöt, tutkimus- ja oppilaitokset sekä kaupungin omat organisaatiot.*

Saisiko vielä jonkun simpelin esimerkin toivotunlaisesta kumppanuudesta?

- *Kumppaneita voivat olla esimerkiksi eläkeläisjärjestöt, asukasyhdistykset, asukas- ja yhteisötalot, palvelukeskukset, lounasravintolat, työpaikkojen eläkeyhdistykset ja kauppakeskukset.*

Miten määritellään taide- ja kulttuurialalla toimivat. Onko mainittava säännöissä? Miten esimerkiksi eläkeläisjärjestöt?

- *Ei määritellä tarkemmin eikä ole mainittava säännöissä. Fokus on järjestäjän sijaan järjestettävässä **tehtävissä**.*

Infotilaisuuden 14.1. kysymykset ja vastaukset 3/5

Voiko lomakkeen linkin laittaa tähän?

- *Liikunnan avustuksen hakeminen:* [Avustus iäkkäiden ihmisten liikkumisen edistämiseksi | Helsingin kaupunki](#)
- *Kulttuuri:* [Erillishaku: Kulttuurin avustukset iäkkäiden ihmisten kulttuuritoiminnan edistämiseksi | Helsingin kaupunki](#)

Voiko sosiaali- ja terveysalan monikulttuurinen järjestö hakea kulttuuriavustusta?

- *Kyllä voi.*

Haettiin viime vuonna kaksivuotista avustusta, mutta saimme yksivuotisen. Kai tänä vuonna voi silti hakea uudestaan?

- *Kyllä voi.*

Mistä uusi hakija hakee valtuuden?

- [Ohjeita hakijalle | Helsingin kaupunki](#)

Infotilaisuuden 14.1. kysymykset ja vastaukset 4/5

Työryhmällä ei ole välttämättä yhteisön sääntöjä yms. liitteitä - onko tämä OK?

- *Työryhmä ei ole rekisteröity toimija, joten heillä ei ymmärrettävästi ole toimijakohtaisia sääntöjä. Eli on ok.*

Eli ymmärsinkö oikein: Liitteiksi tarvitaan yhteisön/yhtiön tms. vuoden 2023 tilinpäätös ja toimintakertomus ja sitten hankkeen toimintasuunnitelma ja budjetti 2025?

- *Kyllä.*

Voiko sosiaali- ja terveysalan monikulttuurinen järjestö hakea kulttuuriavustusta?

- *Kyllä voi.*

Montako kertaa vuodessa voi hakea tätä avustusta?

- *Haku on kerran vuodessa eli 13.1.-7.2.2025*

Infotilaisuuden 14.1. kysymykset ja vastaukset 5/5

Jos yhdistykselle on jo myönnetty Helsingin kaupungin avustusta vertaistoimintaan, onko kuitenkin mahdollista hakea myös lisärahoitusta kulttuuri- ja vapaa-ajan avustuksista?

- *On mahdollista.*

Raportoidaanko kaksivuotiset hankkeet jotenkin yhteen loppuraporttiin?

- *Kaksivuotisten hankkeiden osalta täytetään käyttöselvitys toisen hankevuoden päätteeksi.*

Voiko nuorten liikunnalle hakea tätä avustusta vai onko se tarkoitettu vain ikäihmisille

- *Tämä avustus on tarkoitettu vain ikäihmisille.*